

ไม่เชื่อมั่นปิดเหมืองทองคำ

คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติรับทราบข้อเสนอของ 4 กระทรวง ประกอบด้วย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้ยุติการอนุญาตอาชญาบัตรพิเศษสำรวจแร่ทองคำและประทานบัตรทำเหมืองแร่ทองคำ รวมถึงคำขอต่ออายุประทานบัตรของเหมืองแร่ทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 10 พ.ค.ที่ผ่านมา

พร้อมทั้งขยายเวลาบริษัท อัครา รีซอร์สเซส ถึงปลายปี 2559 เท่านั้น เพื่อที่จะนำแร่ออกจากพื้นที่ และเยียวยาพนักงานก่อนการปิดกิจการ

อย่างไรก็ตาม ในมุมมองของชาวบ้านผู้ได้รับผลกระทบอย่าง **อารมณณ์ คำจริง** แกนนำเครือข่ายผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ 3 จังหวัด แม้จะรู้สึกดีใจเป็นอย่างมาก แต่ลึกๆ แล้วก็อดกังวลไม่ได้

“คงต้องรอศึกษาเนื้อหาของเอกสาร

ให้ชัดเจนรอบคอบก่อน เนื่องจากเกรงว่าการดำเนินการดังกล่าวทำขึ้นเพื่อลดแรงเสียดทานจากประชาชนหรืออาจมีเงื่อนไขอื่นแอบแฝง เพราะในอดีตก็เกิดขึ้นมาแล้ว” อารมณณ์ ระบุ

สอดคล้องกับข้อสังเกตของ **ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ** อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ระบุว่า หลังจาก ครม.มีมติแล้ว เชื่อว่าผู้ประกอบการเหมืองทองคำจะต้องพยายามหาทางเดินทุกวิถีทาง ฉะนั้นปัญหาจึงอยู่ที่ จะทำอย่างไรไม่ให้มีการบิดพลิ้วมติดังกล่าว

นอกจากนี้ ระยะเวลา 7 เดือนจนถึงสิ้นปีนั้น ผู้ประกอบการเหมืองทองคำจำเป็นต้องเร่งทำงานอย่างเต็มที่ นั่นทำให้เป็นห่วงชาวบ้านว่าจะต้องเผชิญกับปัญหาไปอีกอย่างน้อย 7 เดือน โดยมติ ครม.ก็ไม่ได้ครอบคลุมกรณีดังกล่าวแต่อย่างใด

“ปัญหาของพี่น้องไม่ใช่แค่เหมืองปิดในสิ้นปีแล้วจบ เพราะหนทางในการ

แก้ปัญหาโดยเฉพาะการฟื้นฟูสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของชาวบ้านในชุมชนรอบเหมืองยังอีกยาวไกล” ไชยณรงค์ ระบุ

ไชยณรงค์ เสนอว่า สิ่งจำเป็นอย่างเร่งด่วนคือการทำแผนการฟื้นฟูสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม โดยรัฐต้องเป็นแกนนำและมีตัวแทนจากชาวบ้านทุกภาคส่วน และจัดสรรงบประมาณดำเนินการ

“ขณะเดียวกันต้องไม่ปล่อยให้ทุนข้ามชาติลอยนวลแค่ฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมือง แต่ต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งหมดตามหลักใครเป็นผู้ก่อมลพิษผู้รับผิดชอบจ่าย ที่สำคัญอีกประการคือสังคมต้องช่วยกันยืนยันให้มีการปิดเหมืองในสิ้นปีจริงๆ ไม่มีบิดพลิ้ว” นักวิชาการรายนี้ ระบุ

เป็นไปในทิศทางเดียวกับ **อาภา หวังเกียรติ** ผู้ช่วยคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ที่แสดงความเห็นว่า มติ ครม.ไม่ได้หมายความว่า

ว่าจะมีการปิดกิจการเหมืองทองคำทั้งหมด แต่เชื่อว่าได้พิจารณาเฉพาะกรณีข้อร้องเรียนต่อบริษัท อัคราฯ เท่านั้น จึงเรียกร้องให้รัฐบาลแสดงความจริงจังด้วยการระงับ พ.ร.บ.แร่ โดยทันที

“คำถามคือการขยายเวลาให้เหมือง

ทองดำเนินการถึงปลายปีนั้น เปิดช่องให้เหมืองดำเนินการได้มากน้อยเพียงใดสามารถระเบิดภูเขาต่อไปได้เลยหรือเปล่า” นักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม ตั้งคำถาม

สำหรับ อามา เป็นหนึ่งในนักวิชาการที่ลงพื้นที่เก็บตัวอย่างดินบริเวณเหมืองแร่ทองคำ จ.พิจิตร โดยผลการตรวจสอบขณะนั้นพบว่า จากตัวอย่างดินในพื้นที่เหมืองแร่และบ่อเก็บกากกากแร่ 56 ตัวอย่าง พบ 47 ตัวอย่างที่มีสารหนู (Arsenic) เกินมาตรฐาน โดยค่าสูงสุดที่พบคือ 387.5 ส่วนในล้านส่วน (ppm) ในขณะที่ค่ามาตรฐานไม่ควรเกิน 3.9 ppm

ภายหลัง กรม.มีมติดังกล่าว บริษัท อัคราฯ ได้ออกแถลงการณ์ยืนยันว่า บริษัทได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดทุกอย่างตามกฎหมาย ภายใต้การกำกับดูแลของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) และตั้งแต่บริษัทดำเนินกิจการได้พิสูจน์ให้เห็นมาตลอดว่ากิจการเหมืองแร่ทองคำชาติรีนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน

“มติดังกล่าวสร้างความประหลาดใจให้กับบริษัทเป็นอย่างมาก เนื่องจากบริษัทยังคงมีประทานบัตรที่ได้รับอนุญาต

อยู่จนถึงปี 2571 โดยขณะนี้บริษัทยังไม่ได้รับเอกสารแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรใดๆ จากภาครัฐ อย่างไรก็ตามบริษัท จะทำการหารือกับที่ปรึกษาด้านกฎหมายเพื่อพิจารณาช่องทางทางการดำเนินการต่างๆ ต่อไป” ตอนหนึ่งของแถลงการณ์ระบุ

อรรถกา สีนุญเรือง รว.อุตสาหกรรมกล่าวว่า มติดังกล่าวเป็นการยุติการอนุญาตออกใบอนุญาตบัตรพิเศษสำรวจแร่ทองคำ และใบประทานบัตรทำเหมืองแร่ทองคำ และคำขอต่ออายุประทานบัตรทั้งหมด ซึ่งปัจจุบันมีคำขออายุบัตรพิเศษจากเอกชนรวม 177 แปลง มีผู้ขอ 12 บริษัท ใน 10 จังหวัด ส่วนประทานบัตร มีผู้ขอ 107 แปลง ที่ จ.เลย และขอต่ออายุสัมปทาน 1 ราย คือของบริษัท อัคราฯ

พล.ต.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี บอกว่า เบื้องต้นทราบว่ามติดังกล่าวครอบคลุมเฉพาะเหมืองที่มีปัญหาในพื้นที่เท่านั้น เพราะหากมีผลทั้งหมดจะเกิดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจได้ จึงต้องดูเป็นรายพื้นที่เพื่อให้เกิดความชัดเจน

ช่วงเช้าวันเดียวกันนี้ มีกลุ่มชาวบ้านรวมตัวกันที่บริเวณท่าเียบรัฐบาลเพื่อรอฟังมติ และต่างดีใจเมื่อทราบผล